

Blog 'Tot het einde' – aflevering 2

Zondagavond 5 mei was de tweede aflevering van de vierdelige serie Tot het Einde op televisie te zien. In de serie worden vrijwilligers van Vrijwilligers Palliatieve Terminale Zorg (VPTZ) gevolgd. De vrijwilligers komen bij ongeneeslijke zieke mensen op bezoek om hen, en hun naasten, te ondersteunen. Wat waren de opvallende onderwerpen in de tweede aflevering?

Waar ligt de grens?

De tweede aflevering had als onderwerp: 'Waar ligt de grens?' Dat onderwerp kreeg op verschillende manieren aandacht. Bijvoorbeeld: wat is de grens tussen je eigen verdriet en het verdriet van je cliënt? Vrijwilliger Suzanne, die al een aantal maanden bij Will over de vloer komt, heeft al verschillende overlijdens van dichtbij meegemaakt. De laatste was pas van haar moeder. 'Ik kan mijn [rouw](#) over mijn moeder en het ziekteproces dat Will doormaakt, goed los van elkaar zien. Als ik zelf verdrietig ben over m'n moeder, ga ik niet naar Will.'

Verbonden voelen

Een andere vraag over dit onderwerp is: hoe persoonlijk ga je om met de cliënt waar je op bezoek komt? Die vraag speelt vooral bij Lex, die nu al anderhalf jaar bij Dineke op bezoek komt. Dineke heeft longkanker. Ze lag ooit in het [hospice](#), maar bleek op dat moment niet zo dodelijk ziek te zijn als gedacht. 'Dineke wilde naar mijn huis toekomen met haar scootmobiel. Maar dat houd ik af. Ik wil geen vriend worden van haar. Ik ben een vrijwilliger. Ik wil me niet verder dan dat verbonden voelen. Ik wil geen pijn voelen voor iemand die niet direct eerste keuze is.'

Lex en Dineke proosten op het leven

Wat is mijn rol?

Met Will gaat het beter dan verwacht. Dat zorgt voor nog een vraag over het onderwerp: 'Waar ligt de grens?' Suzanne vraagt zich af of ze als vrijwilliger in de palliatieve terminale zorg wel op de goede plek zit. Ze belt haar coördinator. 'Meestal duurt het contact tussen vrijwilliger en cliënt een paar maanden. In zijn geval lijkt het [sterven](#) nog niet aan de orde. Hij knapt juist weer op sinds hij de dood in de ogen heeft gekeken. Hij heeft veel vrienden en familie. Wat is dan nog mijn rol? Misschien moet ze minder vaak langskomen?' Haar coördinator geeft haar het advies mee om dat met Will te bespreken.

Will in gesprek met vrijwilliger Suzanne

‘Lang zal ze leven in de gloria’

Voor Dineke heeft [het leven lang geduurd](#). Tegen haar zin viert ze haar verjaardag, ze had er liever al niet meer willen zijn. Dat de voorspelde levensverwachting van een half jaar inmiddels al bijna 2,5 jaar duurt noemt ze ‘onmenselijk’: ‘Ik weet niet wat ik ermee moet doen’.

Vrienden en vriendinnen zingen enthousiast ‘Lang zal ze leven in de gloria’. Het past, wrang genoeg, bij haar eigen manier van omgaan met de situatie: ‘Ik lach mijn verdriet weg. Daar ben ik een ster in. Ik lach het maar weg, dan bestaat het niet.’ Haar vrijwilliger Lex, die ze zeer op handen draagt en ‘haar eregast’ noemt, gaat er niet op in.

‘Ze wordt mager door mij’

Vrijwilliger Corné ondersteunt zijn cliënt Arie waar hij maar kan. De vrouw van Arie, Marianne, moet naar het ziekenhuis. Ze laat een scan maken en ze laat bloed prikken. Ze is de laatste tijd flink afgevallen. Ze was door de huisarts naar het ziekenhuis gestuurd voor onderzoek. De dokter kan niets medisch vinden. ‘Spanningen in de thuissituatie’, denkt hij, als reden voor het afvallen. Voor Arie is dat zeker: ‘Ze wordt mager door mij.’

Arie vindt het moeilijk om thuis te zijn zonder Marianne. Hij is [bang](#). Hij geeft Corné de opdracht om Marianne te bellen. Als zij niet opneemt, moet Corné haar vriendin Ada meteen bellen: ‘Waar blijven jullie?’ Ze zitten op dat moment op de bus te wachten. Arie vraagt zich af waarom ze nog niet gebeld hadden om dat door te geven. Corné zegt: ‘Ze zouden toch pas bellen als ze in de bus zaten?’ Voor Arie is dat een kul-antwoord. Ze hadden gewoon veel eerder kunnen bellen.

Zoals wel vaker kijkt hij naar buiten. In alles uitstralend dat het hem allemaal niet zint.

Vrijwilliger Corné belt Marianne terwijl Arie in bed ligt

Meer uitzendingen

We schreven per uitzending een blog. Door te klikken op de link hieronder lees je de blogs over eerdere uitzendingen:

- [Tot het einde - aflevering 1](#) (uitgezonden op 28 april 2024)
- [Tot het einde - aflevering 3](#) (uitgezonden op 12 mei 2024)
- [Tot het einde - aflevering 4](#) (uitgezonden op 19 mei 2024)

Je kunt de serie [hier terugkijken](#).

Webinar

VPTZ, Agora, Stichting PZNL en NPPZ II organiseren op dinsdag 28 mei 2024 het webinar *Een bitterzoete tijd*. In dit webinar leer je meer over vrijwilligers in de palliatieve terminale fase. Het webinar is voor zorgverleners maar kan ook gevolgd worden door geïnteresseerden in dit onderwerp.

[Lees meer informatie](#)